

Nodibināts Līvānu novads

Līvānu pilsētas dome, Rožupes pagasta padome un Turku pagasta padome lēmumu par apvienošanos un Līvānu novada izveidošanu pieņēma 1999. gada sākumā. Gada beigās stājās spēkā LR Ministru kabineta noteikumi nr.411 «Par Preiļu rajona Līvānu novada izveidošanu». Kopš 2000. gada 3. janvāra Līvānu novadu vada 25 deputāti — 11 Līvānu pilsētas domes, 7 Rožupes pagasta padomes un 7 Turku pagasta padomes deputāti. 3. janvārī notika apvienotā Līvānu novada domes pirmā sēde un domes priekšsēdētāja vēlēšanas.

Atklāt novada pirmo domes sēdi bija ieradies ģpašo uzdevumu ministrs valsts pārvaldes un pašvaldību reformu lietās Jānis Bunkšs. Darba kārtībā bija iekļauti četri jautājumi, tajā skaitā Līvānu novada domes priekšsēdētāja, vietnieku un izpilddirektora vēlēšanas. Klātesošo vidū bija gan Preiļu pilsētas domes, gan rajona padomes pārstāvji, tuvāku un tālāku pagastu vadītāji, kā arī Saeimas budžeta komisijas priekšsēdētāja Aija Poča, Saeimas valsts pārvaldes un pašvaldību komisijas priekšsēdētājs Kārlis Greiškalns, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājs Andris Jaunsleinis un Pašvaldību lietu pārvaldes direktora vietnieks Arvīds Pīlēģis. 23 klātesošie triju pašvaldību deputāti novada domes priekšsēdētāja amatā vēlējās redzēt līdzšinējo Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāju Visvaldi Gercānu. Aizklātā balsošanā 22 deputātiem balsojot «par», 1 «atturoties» par Līvānu novada domes priekšsēdētāju tika ievēlēts Visvaldis Gercāns.

Priekšsēdētājam būs arī divi vietnieki, līdzšinējais Rožupes pagasta padomes priekšsēdētājs Viktors Kūka un Turku pagasta padomes priekšsēdētājs Aivars Smelcers. Novada domes izpilddirektora pienākumus turpmāk pildīs bijušais Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks Aleksandrs Karpenko. Pirmajā domes sēdē deputāti pieņēma arī lēmumu par Līvānu novada domes autoceļu un ielu fondu.

Noslēdzot pirmo domes sēdi, klātesošie tika aicināti uz svinīgu Līvānu novada domes plāksnes atklāšanu. Visvaldis Gercāns savā uzrunā pauda viedokli, ka pašvaldību apvienošanos veicinājušas kopīgas intereses, kopīgas infrastruktūras un pakalpojumu izmantošana. Sadarbības pamatā ir vēlme racionāli izmantot novada esošos resursus, sekmēt tuvākās apkārtnes attīstību, nostiprinot pašvaldības ekonomisko un administratīvo patstāvību.

Pagājušā gada beigās visu triju pašvaldību starpā ir noslēgta vienošanās par pašvaldību apvienošanās pamatprincipiem, kas paredz saglabāt un attīstīt iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu kvalitāti un to pieejamību, nodrošināt pamatskolu pastāvēšanu un tālāko attīstību, izveidot kopīgu ceļu fondu, tā uzlabojot ceļu un ielu uzturēšanas kvalitāti. Vienošanās paredz izveidot iedzīvotāju prasībām atbilstošus autobusu satiksmes maršrutus, pārtraukt savstarpējos norēķinus par skolēnu mācībām izglītības iestādēs, kā arī izstrādāt konkrētu plānu kopīgai darbībai izglītības, kultūras, sociālo jautājumu un citu likumā «Par pašvaldībām» noteikto funkciju optimālai pildīšanai apvienotās pašvaldības teritorijā. Triju pašvaldību parakstītā vienošanās nosaka, ka līdz vietējo pašvaldību vēlēšanām abos pagastos tiks izveidotas deputātu komitejas, deleģējot tām visplašākās pilnvaras lēmumu pieņemšanā attiecībā uz pagastu teritoriju. Arī turpmāk tiks fiksēta pagastiem nodalītā budžeta daļa, kas nebūs mazāka par budžetu, kāds tas bijis pirms apvienošanās.

Jaunizveidotajā Līvānu novada kopumā dzīvo 13 254 iedzīvotāji, no tiem Līvānu pilsētā — 10 672, Rožupes pagasta - 1527, Turku pagasta — 1055 iedzīvotāji. Novada teritorijas kopplatība sastāda 30 544 ha (Līvānu pilsēta — 423 ha, Rožupes pagasts — 18 177 ha, Turku pagasts — 11 944 ha).

Pēc apvienošanās aktuāls ir kļuvis jautājums par novada centra, tas ir, Līvānu pilsētas un nomales teritoriju līdzsvarotu attīstību. Savas prognozes un nākotnes redzējumu pauda visi trīs novada vadītāji. **Visvaldis Gercāns:** — Nedomāju, ka apvienošanās rezultātā pagastu teritorijas būs zaudētājas, jo jaunajā novada dome 14 deputāti ir no pagastiem, bet tikai 11 no Līvānu pilsētas. Sākot jau ar 1999. gadu, esam atteikušies no savstarpējiem norēķiniem par pagasta teritorijā pierakstīto bērnu izglītšanu. **Aivars Smelcers:** — Mēs esam trīs vadītāji, kuri savstarpēji uzticas un spēs vienoties. Strādāsim ar tiem pašiem budžetiem, kādi bijuši līdz šim. Mēs kā pašvaldības vadītāji neko nespēsīm mainīt — nomales būs jebkurā gadījumā. Mūsu uzdevums ir strādāt tā, lai šīs nomales būtu pēc iespējas mazākas. Arī valdības līmenī ir jāstrādā pie lauksaimniecības politikas. Ja būs normālas iepirkuma cenas, cilvēki labprāt strādās un dzīvos šajās nomales. **Viktors Kūka:** — Nomales bija, būs un ir. Nekad viss novads nevarēs būt centrs. Es ticu stipram centram un centrālās spēkam, jo, tiklīdz centrs ir pilns, viņš attīstās uz nomalēm. Ceru, ka mūsu novada nomales neveidosies tik strauji kā tur, kur līdzīgas reformas netiks veiktas.

Par lēmumu apvienoties tika spriests daudz un ilgi, gan izpētot visus par un pret, gan runājot ar cilvēkiem, skaidrojot un pārliecinot. Vai triju pašvaldību paustā pārliecība izrādīsies pareiza, to rādīs laiks. Viena vēlēšanās daudzu klātesošo sirdīs un prātos bija kopīga — lai jaunā novada iedzīvotājs gan pilsētnieks, gan vēl jo vairāk laucinieks, atskatoties uz šo būtisko notikumu pēc gadiem, nejostos zaudētājs.

G. Kraukle „Nodibināts Līvānu novads” //
Novadnieks . – 2000 . – 6.janvāri